

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D. a Mgr. Václava Trajera v právní věci **žalobce: Společnost ochránců životního prostředí**, IČ 71201122, se sídlem Nerudova 34, Litoměřice, zastoupeného JUDr. Ondřejem Tošnerem, advokátem, se sídlem v Praze, Slavíkova 1568/23, proti **žalovanému: Krajskému úřadu Ústeckého kraje**, odbor územního plánování a stavebního řádu, Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, za účasti osob zúčastněných na řízení, a to 1. Lovochemie a.s., se sídlem Terezínská 57, Lovosice, IČ 49100262; 2. Ředitelství silnic a dálnic ČR, Správa Chomutov, se sídlem Kochova 3975, Chomutov, IČ 65993390, 3. Města Lovosice, se sídlem Školní 2, Lovosice, a 4. ARMEX Oil, s.r.o., se sídlem Folknářská 1246/21, Děčín, IČ 25403460, **v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19.4.2010, č.j. 464/UPS/2009-13, JID 68794/2010/KUUK,**

t a k t o :

- I. Žaloba s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19.4.2010, č.j. 464/UPS/2009-13, JID 68794/2010/KUUK, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Lovosice, odboru stavebního úřadu a územního plánování (dále jen „správní orgán I. stupně“), č.j. výst. 20863-752/2009/OST/Sol, e.č. 28658/200, ze dne 20.7.2009, kterým bylo rozhodnuto o umístění stavby „Dopravní napojení 2. Průmyslové zóny Lovosice (Kruhový objezd).“

V žalobě ve vztahu k meritu věci konstatoval, že v řízení o povolení předmětné stavby mělo být předloženo a v rozhodnutí zohledněno stanovisko k posuzování vlivů daného záměru na životní prostředí (EIA) dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „z.č. 100/2001 Sb.“) nebo měl být předložen závěr zjišťovacího řízení o tom, že stavba nebude dále posuzována dle tohoto

zákona. Dle přílohy č. 1, kategorie II, položka 9.1 z.č. 100/2001 Sb. podléhají režimu tohoto zákona i novostavby, rozšiřování a přeložky silnic všech tříd a místních komunikací I a II. třídy. Podle § 10 odst. 4 a 5 z.č. 100/2001 Sb. nelze bez stanoviska dle tohoto zákona (nebo alespoň bez příslušného závěru zjišťovacího řízení) vydat rozhodnutí nutná k provedení záměru v žádném správním ani jiném řízení. V daném případě se jedná o záměr stavby komunikace I. třídy (I/15), konkrétně vybudování okružní křižovatky. Jedná se o změnu stavby této komunikace, konkrétně o novostavbu kruhového objezdu, při níž dojde též k rozšíření komunikace v daném místě, resp. k jejímu přeložení do trasy kruhového objezdu. V daném případě se tak jedná o záměr, který podléhá režimu z.č. 100/2001 Sb. a nemohlo být bez stanoviska týkajícího se vlivů stavby na životní prostředí rozhodnuto. Ani vyjádření Krajského úřadu Ústeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, ze dne 8.4.2008 a ze dne 18.1.2010, nemohou nic změnit na zákonném požadavku na posouzení předmětné stavby v režimu z.č. 100/2001 Sb. Z přílohy č. 1, kategorie II, položka 9.1 z.č. 100/2001 Sb., vyplývá, že stavby komunikací nepodléhají režimu tohoto zákona pouze v případě, že se nemění trasa ani šířka komunikace. V daném případě byla nahrazena křižovatka typu T kruhovým objezdem, tj. je zřejmé, že komunikace tvořící kruhový objezd je novostavbou, resp. přeložkou stávající silnice (z přímé komunikace na kruhový objezd), přičemž dochází vzhledem k vybudování kruhového objezdu i k rozšiřování tělesa komunikace. Z uvedeného důvodu má žalobce napadené rozhodnutí za nezákonné, neboť mělo být vydáno stanovisko podle z.č. 100/2001 Sb. nebo mělo být provedeno alespoň zjišťovací řízení.

Žalobce následně ve lhůtě pro podání žaloby ji doplnil o tvrzení, že neprovedením procesu posuzování vlivů na životní prostředí byl zkrácen i na svém právu se tohoto procesu účastnit. Absence posuzování vlivů na životní prostředí je žalobní námitkou, jež v případě její důvodnosti, jako je tomu v daném případě, vede ke zrušení napadeného rozhodnutí, jak vyplývá z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 6.8.2009, sp. zn. 9 As 88/2008.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí. K žalobcem zmiňovanému vyjádření odboru životního prostředí a zemědělství žalovaného ze dne 8.4.2008 sdělil, že jeho podstatou bylo sdělení, že jako příslušný úřad nepožaduje zpracovat oznámení podle z.č. 100/2001 Sb. ke zjišťovacímu řízení. Toto sdělení bylo opřeno o výklad Ministerstva životního prostředí k bodu 9.1 kategorie II z.č. 100/2001 Sb. z něhož vyplývá, že k úpravě komunikace, která by odůvodňovala zařazení záměru do působnosti z.č. 100/2001 Sb. nedochází. Nejde o novostavbu silnice ani o její rozšíření ani o její přeložku. Silnice I/15 zůstává stále komunikací stejné kategorie o dvou jízdních pružích vedoucí nezměněným směrem, která nebyla nikam přeložena. Novostavbou je malá okružní křižovatka, provedená bez přerušení provozu na silnici I/15, která má za účel napojit do silniční sítě komunikace z průmyslové zóny a z areálu Lovochemie a.s. a jako taková nepodléhá posuzování dle z.č. 100/2001 Sb.

Osoba zúčastněná na řízení společnost Lovochemie a.s. uvedla, že zastává názor, že stavba nesplňuje podmínky vymezené v příloze č. 1, kategorie II, položka 9.1 z.č. 100/2001 Sb. a připojuje se k právnímu názoru žalovaného.

Osoba zúčastněná na řízení Ředitelství silnic a dálnic ČR uvedla, že žaloba je zcela nedůvodná. Vnesla pochybnosti o skutečných zájmech a motivaci žalobce. Z dostupných veřejně přístupných zdrojů zjistila, že žalobce je subjekt s malým počtem členů, který opakovaně brání různým stavbám v kraji vznášením často jen formálních a obecných požadavků. Připojila se k právnímu názoru žalovaného, že se nejednalo o takovou úpravu komunikace, která by podléhala režimu z.č. 100/2001 Sb.

Osoba zúčastněná na řízení Město Lovosice uvedlo, že se plně ztotožňuje se závěry žalovaného i s jeho vyjádřením k žalobě.

Osoba zúčastněná na řízení společnost ARMEX Oil, s.r.o. se rovněž ztotožnila s vyjádřením žalovaného. Dle jejího názoru není skutečným zájmem žalobce ochrana přírody a krajiny, ale pouze účelové prodlužování správního řízení. V této souvislosti poukázala na to, že proti předsedovi žalobce je vedeno trestní stíhání pro spáchání trestného činu vydírání podle § 235 odst. 1 trestního zákona. Tohoto jednání se měl dopustit tím, že požadoval po jednateři společnosti ARMEX Oil, s.r.o. sponzorský dar ve výši 100 000,- Kč pro žalobce, kterým podmiňoval stáhnutí svého dovolání proti shora uvedenému rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Po popisu dosavadního průběhu trestního řízení konstatovala, že cílem žalobce je pouze nátlak na investory, aby tito pod hrozbou prodlužování správního řízení poskytl finanční částky žalobci za účelem stažení odvolání a nezasahování do řízení.

Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou, v níž uvedl, že z vyjádření žalovaného nevyplývá nic, co by vyvracelo důvodnost žaloby. V daném případě se jedná o rozšíření stávající komunikace i o její přeložku, neboť dojde k rozšíření komunikace v daném místě na rozměry kruhového objezdu, jak vyplývá ze samotného vyjádření žalovaného. Dle průvodní zprávy stavby, Technická část, se jedná o „novostavbu malé okružní křižovatky.“ Z přílohy č. 1, kategorie II, položka 9.1 z.č. 100/2001 Sb. přitom nepochybně vyplývá, že stavby komunikací nepodléhají režimu tohoto zákona pouze v případě, že se nemění trasa ani šířka komunikace, tj. je-li stavba realizována v trase a šířce stávající komunikace. Jestliže dochází k rozšíření komunikace, ke změně její trasy nebo k výstavbě komunikace nové, jedná se o záměr dle z.č. 100/2001 Sb. Je zcela nerozhodné, zda se má stavba realizovat bez přerušení provozu nebo s jeho přerušením, stejně jako je bez právního významu, kam předmětná komunikace směřuje a co má za účel napojit. Územní rozhodnutí i rozhodnutí žalovaného bez požadovaného stanoviska (resp. bez závěru zjišťovacího řízení) byla vydána v rozporu s ustanovením § 10 odst. 4, resp. odst. 5 z.č. 100/2001 Sb. K vyjádření osob zúčastněných na řízení poukázal na to, že nikterak nevyvrací důvodnost žaloby.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen „s.ř.s.“) bez jednání, neboť žalobce ani žalovaný se po řádném poučení, že mohou vyslovit souhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřili.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s.. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Mezi žalobcem a žalovaným došlo ke sporu nad tím, zda stavba označená jako „Dopravní napojení 2. Průmyslové zóny Lovosice (Kruhový objezd)“ naplňuje znaky uvedené v příloze č. 1, kategorie II, bod 9.1 z.č. 100/2001 Sb., tedy zda se jedná o novostavbu, rozšiřování či přeložku silnice. S tím pak souvisí otázka, zda před vydáním napadeného rozhodnutí mělo být provedeno řízení podle z.č. 100/2001 Sb.

Podle § 2 z.č. 100/2001 Sb. se podle tohoto zákona posuzují vlivy na veřejné zdraví a vlivy na životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny, ekosystémy, půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima a krajinu, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní památky, vymezené zvláštními právními předpisy a na jejich vzájemné působení a souvislosti.

Podle § 4 odst. 1 písm. c) z.č. 100/2001 Sb. jsou předmětem posuzování podle tohoto zákona záměry uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu v kategorii II a změny těchto záměrů, pokud změna záměru vlastní kapacitou nebo rozsahem dosáhne příslušné limitní hodnoty, je-li uvedena, nebo pokud má být významně zvýšena jeho kapacita a rozsah nebo pokud se významně mění jeho technologie, řízení provozu nebo způsob užívání; tyto záměry a změny záměrů podléhají posuzování, pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení.

Podle přílohy č. 1, kategorie II, bod 9.1 z.č. 100/2001 Sb. vyžaduje zjišťovací řízení podle tohoto zákona záměr novostavby, rozšiřování a přeložky silnic všech tříd a místních komunikací I. a II. třídy (záměry neuvedené v kategorii I).

V daném případě opřel žalovaný své rozhodnutí o stanovisko svého odboru životního prostředí a zemědělství, který, k žádosti společnosti Valbek, spol. s r.o. o vyjádření zda projekt stavby Napojení 2. průmyslové zóny Lovosice podléhá zjišťovacímu řízení, vydal dne 8.4.2008 ve smyslu ustanovení § 154 z.č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) vyjádření. V něm mimo jiné uvedl, že kácení stromů bude provedeno jen v nezbytném rozsahu a bude nahrazeno náhradní výsadbou podle dispozic příslušného orgánu ochrany přírody. Stavba nemá trvalý negativní vliv na životní prostředí, pouze během výstavby dojde k zatížení životního prostředí stavebními pracemi, které bude omezeno podmínkami stavebního povolení (povinnost čistit komunikaci v okolí staveniště, provádět očistu nákladních aut a těžké mechanizace před výjezdem, zkrápět komunikaci dle aktuální potřeby z důvodu snížení prašnosti). Přestavba zvýší bezpečnost účastníků silničního provozu včetně chodců a napomůže ke snížení rychlosti vozidel v navazujícím úseku silnice I/15. Záměr nepodléhá posuzování vlivů na životní prostředí a úřad nepožaduje zpracovat oznámení podle z.č. 100/2001 Sb. Toto stanovisko žalovaný přejal do svého žalobou napadeného rozhodnutí.

Uvedený odbor životního prostředí a zemědělství žalovaného vyšel při svém závěru z výkladu Ministerstva životního prostředí ze dne 20.3.2007, č.j. 23782/ENV/07, ve kterém je k bodu 9.1 uvedeno: Pojem "rozšiřování komunikací" se pro účely z.č. 100/2001 Sb. rozumí taková stavební úprava komunikace, kterou dochází v důsledku rozšíření komunikace ke změně dopravního významu či určení a tím ke změně kategorie (rozumí se na kategorii vyšší) nebo taková stavební úprava, jejímž výsledkem je zvýšení počtu jízdních pruhů komunikace. (dostupné na <http://tomcat.cenia.cz/eia/legislativa/index.html>).

V rámci odvolacího řízení, jehož výsledkem bylo žalobou napadené rozhodnutí, si žalovaný vyžádal reakci na odvolání žalobce u uvedeného odboru životního prostředí a zemědělství, jenž v interním sdělení ze dne 18.1.2010 sdělil následující. Stanovisko vydal příslušný správní orgán. Citovaný bod přílohy 1 uvádí, že posouzení podléhá záměr novostavby, rozšiřování a přeložky silnic. V tomto případě se jedná o kruhovou křižovatku,

budovanou za provozu stávající komunikace, nikoliv o novostavbu silnice nebo její přeložku či rozšíření. Z těchto důvodů nebylo požadováno posouzení podle z.č. 100/2001 Sb.

Z průvodní zprávy k Napojení 2. Průmyslové zóny Lovosice, č. 07UL11030, 5. Technická část, která je součástí spisové dokumentace zaslané žalovaným, mimo jiné vyplývá, že do stávající trasy silnice I/15 bude vložena malá okružní křižovatka o vnějším průměru 36m a čtyřech vjezdech. S budováním provizorních komunikací se nepočítá, v určitých fázích výstavby bude dočasně omezen provoz, a to pouze na polovinách za řízení dopravy světelnou signalizací. Silnice I/15 nebude šířkově upravována, je v kategorii S 9,5, tj. 8,5 zpevněného povrchu.

Součástí spisové dokumentace je i Koordinační situace v měřítku 1:500 z níž je patrné, že stávající křižovatka tvaru T bude nahrazena okružní křižovatkou.

V daném případě je nepochybné, že stavbou nové okružní křižovatky dochází ke změně tvaru silnice I/15, neboť křižovatka je silnicí a je měněn její tvar (srov. § 5, § 12, § 30 odst. 2 písm. a), § 33 z.č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích). Dále je zřejmé, že žalovaný vycházel z vyjádření odboru životního prostředí a zemědělství žalovaného, které bylo založeno na právním výkladu Ministerstva životního prostředí.

Ministerstvo životního prostředí je ústředním správním úřadem v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí (§ 21 z.č. 100/2001 Sb.) a rozhoduje v případě důvodných pochybností o záměru a o zařazení záměru do příslušné kategorie nebo do příslušného sloupce podle přílohy č. 1 (§ 23 odst. 3 z.č. 100/2001 Sb.).

Z uvedené právní úpravy a judikatury správních soudů nepochybně vyplývá, že Ministerstvo životního prostředí významně působí při vytváření a sjednocování správní praxe krajských úřadů v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí. Správní praxe je pak pro správní orgány závazná a mohou se od ní odchýlit jen v odůvodněných případech (srov. rozsudek NSS ze dne 18.1.2011, 1 Ao 2/2010; rozsudek NSS ze dne 21.7.2009, 6 Ads 88/2006; rozsudek NSS ze dne 23.8.2009, 7 AfS 45/2007; rozsudek NSS ze dne 24.8.2005, 2 Ans 1/2005, www.nssoud.cz).

Ačkoliv žalovaný postupoval správně, řídil-li se pokynem Ministerstva životního prostředí, soud je při rozhodování vázán zákonem a mezinárodní smlouvou, která je součástí právního řádu a není tak, jako správní orgán vázán závaznými právními výklady ústředních orgánů státní správy a může tak dojít i k závěru, že výklad těchto orgánů je v rozporu se zákonem (srov. čl. 95 odst. 1 Ústavy).

Soud tak posuzoval, zda v daném případě naplňuje stavba „Dopravní napojení 2. průmyslové zóny Lovosice (Kruhový objezd)“ definiční znaky novostavby, rozšíření či přeložky silnice uvedené v příloze č. 1, kategorie II, bod 9.1 z.č. 100/2001 Sb. Jak vyplývá z ustanovení § 4 odst. 1 písm. c) z.č. 100/2001 Sb., řízení podle tohoto zákona podléhá i změna silnice (záměru) spočívající v novostavbě, rozšíření i přeložce pouze v případě, jestliže má být významně zvýšena její kapacita a rozsah nebo způsob užívání. Nelze tak přisvědčit žalobci, že každé rozšíření silnice či změna jejího tvaru v případě změny křižovatky z typu T na okružní (kruhový objezd) podléhá řízení podle z.č. 100/2001 Sb. Vždy je nutno hodnotit, zda se jedná o změnu záměru významnou co do kapacity, rozsahu, použité technologie nebo způsobu užívání.

Účelem posouzení vlivů na životní prostředí je hodnocení dopadů určitých činností a jejich důsledků na životní prostředí. Správní orgán hodnotí předpokládané vlivy záměru,

v tomto případě stavbu okružní křižovatky, na chráněné zájmy uvedené v ustanovení § 2 z.č. 100/2001 Sb. V daném případě došlo ze strany Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, k hodnocení přiložené dokumentace se závěrem, že uvedený záměr pod režim z.č. 100/2001 Sb. nespadá, což žalovaný respektoval a přejal do svého rozhodnutí. Soud se s tímto závěrem plně ztotožňuje s poukazem na to, že v daném případě se nemění kapacita silnice I/15, rozsah se mění pouze nevýznamně z důvodu změny tvaru křižovatky, nemění se ani způsob užívání. Dle Koordinační situace by měly být pokáceny tři stromy, které mají být nahrazeny novou výsadbou. Negativní vliv na životní prostředí nebude trvalý, pouze dojde k některým omezením a negativním vlivům v důsledku stavby. Výklad přílohy č. 1, kategorie II. bodu 9.1. z.č. 100/2001 Sb. spočívající v individuálním hodnocení každého případu změny silnice podporuje i Směrnice Rady ES ze dne 27. června 1985, 85/337/EHS, o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (účinná do 17.2.2012) z níž vyplývá, že posouzení by měly podléhat pouze záměry, které mají významný vliv na životní prostředí (čl. 1 odst. 1 směrnice). Tato směrnice výslovně uvádí v příloze II. bod 10 d) jako záměr, který by měl být podroben posuzování vlivu na životní prostředí, pouze výstavbu silnic, a to jen v případě, že členské státy usoudí, že to povaha záměru vyžaduje (viz čl. 4 odst. 2 směrnice). Ani z práva komunitárního tak nelze dovodit, že by měla být posuzována z pohledu vlivu na životní prostředí každá změna silnice.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, neboť plánovaná stavba „Dopravní napojení 2. průmyslové zóny Lovosice (Kruhový objezd) nespadá pod režim z.č. 100/2001, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 4. dubna 2012

JUDr. Markéta L e h k á, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová